

ONTVANGEN 26 AUG. 2019

2019/061

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

NHL Stenden
t.a.v. College van Bestuur
Postbus 1080
8900 CB LEEUWARDEN

Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Datum 26 AUG 2019

Betreft Besluit macrodoelmatigheid nevenvestiging hbo Associate degree-
opleiding Robotica te Emmen

Onze referentie
16478907

Uw brief van
02 juli 2019

Uw referentie
2019/0268

Geacht College,

Met uw brief van 2 juli 2019, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 8 juli 2019, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de Associate degree-opleiding Robotica tevens als bekostigde opleiding te verzorgen in Emmen.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 12 augustus 2019, kenmerk 2019/061, positief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal deel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op het bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs (hierna: Regeling), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de Associate degree-opleiding Robotica tevens als bekostigde opleiding te verzorgen in Emmen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 7.17 van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO, concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan de criteria a en b van artikel 4, eerste lid, van de Regeling. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

Croho-procedure

Voor de Croho-procedure is het voordeliger dat de hoofdvestiging reeds in het Croho geregistreerd staat. Omdat u de nevenvestiging gelijktijdig met de hoofdvestiging hebt aangevraagd, geldt in dit geval voor de nevenvestiging dat u deze gelijktijdig met de hoofdvestiging in het Croho laat registreren. Dit besluit

Bijlagen

1

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO Bezwaarschriftencommissie, Postbus 30205, 2500 GE Den Haag. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.duo.nl/zakelijk onder 'Oneens met Duo'.

vervalt indien de nieuwe opleiding (hoofdvestiging) en de onderhavige nevenvestiging niet binnen tien maanden na dagtekening van dit besluit zijn geregistreerd in het Croho. Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO een positief besluit heeft genomen over de associate degree-opleiding Robotica in het kader van de toets nieuwe opleiding. In verband met het vervallen van dit besluit na tien maanden, raad ik u aan zo spoedig mogelijk bij de NVAO een aanvraag voor de toets nieuwe opleiding in te dienen.

Onze referentie

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de Vereniging Hogescholen.

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

F.A. Hofman

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. mr. drs. I.K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 28
2514 JK Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

OCW Advies nevenvestiging

Onderwerp	Ons Kenmerk	Datum
Nevenvestiging NHL Stenden duale hbo Associate degree Robotica Emmen	2019/061	12/08/2019

Geachte mevrouw Van Engelshoven,

Op 08/07/2019 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van NHL Stenden om de hbo Associate degree Robotica als bekostigde opleiding te verzorgen te Emmen (brief van 02/07/2019 met kenmerk 2019/0268). De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling van de aanvraag benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van NHL Stenden om de hbo Associate degree Robotica als bekostigde opleiding te Emmen te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in art. 7.17 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018, verder te noemen de Regeling, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager wil de hbo Associate degree Robotica in Emmen aanbieden. Het gaat om een Nederlandstalige hbo Associate degree in het Croho onderdeel Techniek. De opleiding omvat 120 EC en wordt in duale vorm aangeboden. De opleiding heeft een multidisciplinair karakter en integreert kennis en vaardigheden uit drie disciplines: ICT en software, werktuigbouwkunde en elektrotechniek. Hierbij vormt de discipline ICT en software het zwaartepunt. Studenten zullen leren om een robot(systeem) te programmeren, onderhouden en optimaliseren. De Ad Robotica

bestaat uit vijf modules. Aanvrager beschrijft dat in iedere module studenten een project in de eigen werkomgeving zullen uitvoeren. Aanvrager stelt dat de doelgroep van de opleiding 'werkenden met (veelal) een mbo-4 diploma' betreft. Ten slotte beschrijft aanvrager dat afgestudeerden van de voorgenomen Ad Robotica in aanmerking komen voor functies als PLC/robot engineer of programmeur, besturingstechnicus, customer support engineer en field service technician/ engineer.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a en b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium a

Aanvrager stelt dat de hbo Ad Robotica aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Ter onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte doet aanvrager onder andere een beroep op het AIS van ROA, het rapport 'samenvatting Regio in Beeld: Drenthe' van het UWV (oktober 2018) en de Techniekpactmonitor 2019 (<https://www.techniekpactmonitor.nl/ontwikkelingen-arbeidsmarkt-vraag-techniekict> door aanvrager geraadpleegd in januari 2019). Daarnaast heeft aanvrager een vacaturepeiling uitgevoerd op Indeed.nl (februari 2019) en heeft aanvrager een werkveldonderzoek laten uitvoeren door BBO (2019). Tevens heeft aanvrager 6 intentieverklaringen van regionale werkgevers bijgevoegd, waarvan 2 specifiek zijn gericht op de locatie Emmen. Ten slotte doet aanvrager een beroep op de Arbeidsmarktmonitor Metalektro 2017 van ROA (2018), 'Robotisering en automatisering op de werkvloer' van het Rathenau Instituut (2018), het Position Paper 'Kansen voor de Nederlandse robotica; Holland Robotics: Samen investeren in toepassingsgerichte R&D' van Holland Robotics (2018) en het onderzoek 'Robots at work' van Graetz en Michaels (2015).

Aanvrager stelt dat binnen ROA's AIS de opleidingstypes hbo informatica, hbo werktuigbouwkunde en hbo elektrotechniek relevant zijn. Daarnaast heeft aanvrager ter vergelijking verwezen naar de mbo-4 opleidingstypes: mbo 4 techniek, mbo 4 werktuigbouwkunde en metaalbewerking, mbo 4 technische installatie en mbo 4 operator. De commissie acht enkel de prognoses met betrekking tot hbo niveau relevant. De commissie acht het opleidingstype informatica het meest relevant omdat hierin de Ad's Software Development en Elektrotechniek/Embedded Systems Engineering zijn opgenomen. ROA verwacht bij het opleidingstype hbo informatica 13200 schoolverlaters tegenover 19200 baanopeningen. ROA typeert de toekomstige arbeidsmarktsituatie voor afgestudeerden van dit opleidingstype als 'goed'. ROA verwacht 'grote' knelpunten in de personeelsvoorziening in 2022.

Tabel 1. Arbeidsmarktprognose opleidingstype hbo informatica

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal jr.	Totaal % 6 Gem. jaarlijks %	Typering
hbo informatica	verwachte uitbreidingsvraag tot 2022		8600	11	1.7 erg hoog
hbo informatica	verwachte vervangingsvraag tot 2022		10600	13	2.1 laag
hbo informatica	verwachte baanopeningen tot 2022		19200	24	3.6 gemiddeld
hbo informatica	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2022		13200	16	2.5 laag
hbo informatica	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2022		0,94		groot
hbo informatica	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2022		0,94		goed

Bron: ROA, AIS

Daarnaast acht de commissie het opleidingstype hbo elektrotechniek relevant aangezien hierin de

verwante Ad's Elektrotechniek en Industriële Automatisering zijn opgenomen. ROA verwacht bij het opleidingstype hbo elektrotechniek 14400 schoolverlaters tegenover 23900 baanopeningen. ROA typeert de toekomstige arbeidsmarktsituatie voor afgestudeerden van dit opleidingstype als 'goed'. ROA verwacht 'grote' knelpunten in de personeelsvoorziening in 2022.

Tabel 2. Arbeidsmarktprognose opleidingstype hbo elektrotechniek

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
hbo elektrotechniek	verwachte uitbreidingsvraag tot 2022	5100	9	1.5	hoog
hbo elektrotechniek	verwachte vervangingsvraag tot 2022	18800	35	5.1	erg hoog
hbo elektrotechniek	verwachte baanopeningen tot 2022	23900	44	6.3	erg hoog
hbo elektrotechniek	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2022	14400	26	4	gemiddeld
hbo elektrotechniek	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2022	0.86			groot
hbo elektrotechniek	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2022	0.86			goed

Bron: ROA, AIS

Ten slotte acht de commissie het opleidingstype hbo werktuigbouwkunde relevant omdat hierin de verwante Ad's Engineering en Werktuigbouwkunde zijn opgenomen. ROA verwacht bij het opleidingstype hbo werktuigbouwkunde 9800 schoolverlaters tegenover 32600 baanopeningen. ROA typeert de toekomstige arbeidsmarktsituatie voor afgestudeerden van dit opleidingstype als 'zeer goed'. ROA verwacht 'zeer grote' knelpunten in de personeelsvoorziening in 2022.

Tabel 3. Arbeidsmarktprognose opleidingstype hbo werktuigbouwkunde

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
hbo werktuigbouwkunde	verwachte uitbreidingsvraag tot 2022	5600	8	1.3	hoog
hbo werktuigbouwkunde	verwachte vervangingsvraag tot 2022	27000	40	5.7	erg hoog
hbo werktuigbouwkunde	verwachte baanopeningen tot 2022	32600	48	6.7	erg hoog
hbo werktuigbouwkunde	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2022	9800	14	2.3	laag
hbo werktuigbouwkunde	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2022	0.77			zeer groot
hbo werktuigbouwkunde	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2022	0.77			zeer goed

Bron: ROA, AIS

Daarnaast verwijst aanvrager naar ROA's prognoses met betrekking tot de beroepsgroepen machinemonteurs, elektriciens en elektronicamonteurs en software- en applicatieontwikkelaars. Binnen ROA's systematiek worden bij opleidingstypes verwachte vacatureaantallen gerelateerd aan de uitstroom uit opleidingen. Deze geven dus een goed beeld van de verhouding tussen aantallen werkzoekenden en baanopeningen. Bij de tabellen per beroepsgroep geeft ROA enkel een beeld van het aantal verwachte vacatures, zonder daarbij de

uitstroom uit opleidingen te betrekken. Om die reden kent de commissie het meeste gewicht toe aan relevante opleidingstypen in ROA's database AIS.

Aanvrager beschrijft dat CNC verspaner (conventioneel en CNC), Elektricien / monteur elektro, Monteur industriële machines en installaties en Operator proces- en voedingsindustrie door het UWV voor de regio Drenthe als krapteberoepen worden aangemerkt blijkens het rapport 'samenvatting Regio in Beeld: Drenthe' van het UWV (oktober 2018). Volgens aanvrager mag er worden aangenomen dat automatisering en robotica een grote rol speelt binnen deze functies. De commissie merkt op dat deze beroepen functies op mbo niveau zijn. De commissie acht het aannemelijk dat deze beroepen te maken zullen krijgen met een verschuiving richting hbo niveau door veranderingen in takenpakketten en gevraagde competenties door de invoering van robotica en automatisering. De commissie concludeert dat uit deze bron blijkt dat de hierboven genoemde beroepen als krapteberoepen worden aangemerkt voor de regio Drenthe.

Vervolgens verwijst aanvrager naar de 'Techniekpact monitor 2019' (<https://www.techniekpactmonitor.nl/ontwikkelingen-arbeidsmarktvaart-techniekict>). De Techniekpact monitor 2019 is een coproductie van het Techniekpact, Platform Talent voor Technologie en de Rijksoverheid. Uit deze monitor blijkt dat het aantal openstaande vacatures in de techniek in de periode tussen 2016 en het eerste kwartaal van 2019 toenam. De commissie merkt op dat deze bron een indicatie biedt van een tekort aan personeel in de technische sector, maar dat uit deze bron geen specifieke arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen Ad Robotica blijkt.

Aanvrager heeft in februari 2019 een landelijke vacaturepeiling gedaan op vacaturesite indeed.nl. Aanvrager beschrijft dat er gezocht is naar functies met betrekking tot robotica. Aanvrager heeft 29 vacatures bijgevoegd die uit deze peiling voortkwamen. Aanvrager concludeert op grond van deze vacaturepeiling dat regelmatig personeel met mbo+ of mbo/hbo niveau gevraagd wordt. De commissie merkt op dat aanvrager onvoldoende inzichtelijk heeft gemaakt hoe het onderzoek is vormgegeven. Zo heeft aanvrager niet beschreven welke zoektermen zijn gebruikt en of sprake is van meerdere peilmomenten of dat de vacaturepeiling slechts een momentopname betreft. Daarnaast merkt de commissie op dat 7 van de geselecteerde vacatures, vacatures op mbo niveau betreffen. De commissie kan om deze redenen dan ook geen waarde toekennen aan de vacaturepeiling.

Tevens heeft aanvrager een werkveldonderzoek laten uitvoeren door BBO. In het teken van dit werkveldonderzoek zijn 17 interviews gehouden met directeuren en managers uit het werkveld in de omgeving van Emmen en Drachten. Aanvrager heeft verslagen van deze interviews opgenomen. Echter, van 2 interviews ontbreekt een verslag. Volgens aanvrager blijkt uit de interviews dat technologische veranderingen en ontwikkelingen vragen om andere competenties, waardoor mbo-4 niveau niet langer voldoende is. In de interviews is de respondenten gevraagd om een indicatie te geven van het aantal medewerkers dat zij naar de voorgenomen Ad Robotica zouden sturen. 9 werkgevers komen met een schatting van een potentiële doelgroep, dit zou voor de eerste 3-5 jaar neerkomen op 53-56 (p. 32). Daarnaast hebben 2 werkgevers een schatting gegeven over hoeveel afgestudeerden zij verwachten aan te nemen per jaar. Één werkgever geeft aan zeer waarschijnlijk 25-30 Ad'ers per jaar aan te nemen en de andere werkgever 2-3 (p. 32). De commissie merkt op dat het hierbij geen harde toezeggingen betreft, maar enkel schattingen. Tevens heeft aanvrager 6 ondertekende intentieverklaringen bijgevoegd. 5 van de bedrijven die een intentieverklaring hebben ondertekend maken ook deel uit van het werkveldonderzoek en zijn in het teken hiervan geïnterviewd. Drie van de intentieverklaringen hebben betrekking op de hoofdvestiging Leeuwarden en één bedrijf heeft geen voorkeur voor de locatie Emmen of Leeuwarden. Volgens aanvrager blijkt met betrekking tot de locatie Emmen een opscholingsbehoefte van 8-9 medewerkers per jaar uit de intentieverklaringen. De commissie merkt op dat aanvrager bij dit totaal de indicatie van 1-2 medewerkers van het bedrijf dat geen voorkeur had voor Emmen of Leeuwarden heeft gerekend. De commissie is van mening dat de interviews en intentieverklaringen in onderlinge samenhang een indicatie geven van een

opscholingsbehoefte.

Aanvrager beschrijft dat in het Position Paper van Holland Robotics, een samenwerkingsverband tussen bedrijven en wetenschapsinstellingen uit de Nederlandse hightechsector, staat dat er een tekort is aan voldoende geschikt personeel voor het ontwerpen en de productie van robots. In het rapport wordt dit getypeerd als een 'nijpend probleem' (p. 33). Daarnaast beschrijft aanvrager dat in het position paper staat dat robotisering een positief effect kan hebben op de werkgelegenheid en de invoering van robots ook banen kan creëren (p. 13). De commissie is van mening dat deze bron in de richting wijst van een tekort aan personeel voor het ontwerp en de productie van robots.

Aanvrager doet een beroep op de 'Arbeidsmonitor Metalektro' die het ROA in 2017 in opdracht van Stichting A+O Metalektro heeft uitgevoerd (p. 76). De commissie merkt op dat in april 2019 een nieuwe Arbeidsmarktmonitor Metalektro is uitgebracht door Stichting A+O Metalektro. Echter, in de nieuwe Arbeidsmarktmonitor Metalektro wordt niet specifiek ingegaan op robotisering of robotica. Daarnaast verwijst aanvrager naar het rapport 'Robotisering en automatisering op de werkvloer' van het Rathenau Instituut (p. 6). Volgens aanvrager blijkt uit deze bronnen dat medewerkers andere vaardigheden aan moeten leren door de invoering van robotica en automatisering en hierdoor scholing nodig is. De commissie merkt op dat uit deze bronnen blijkt dat de introductie van robotisering of automatisering ervoor kan zorgen dat medewerkers nieuwe robotica en automatisering gerelateerde vaardigheden moeten aanleren.

Aanvrager verwijst naar het IZA Discussion Paper 'Robots at Work' van Graetz en Michaels waarin onderzocht is wat de economische impact van robots was in 17 westerse landen in de periode 1993-2007. Uit het onderzoek blijkt dat het totaal aantal gewerkte uren niet verminderde door de inzet van robots, maar er wel enige indicatie was dat de inzet van robots invloed had op het gewerkte aantal uren van laag en middelbaar opgeleide medewerkers (p. 1). De commissie merkt op dat dit onderzoek een terugblik biedt op de periode 1993 tot 2007 en geen concrete arbeidsmarktprognose geeft.

De commissie concludeert op grond van ROA AIS, de door aanvrager aangevoerde intentieverklaringen in samenhang met de gevoerde interviews met werkgevers en het Position Paper van Holland Robotics dat aanvrager aannemelijk heeft gemaakt dat de voorgenoemde Ad Robotica aansluit op een arbeidsmarktbehoefte.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

Aanvrager verwijst ter onderbouwing van de maatschappelijke behoefte naar een groot aantal bronnen waaronder de Actieagenda Smart Industry 2014 van het Ministerie van Economische Zaken (november 2014).

De centrale ambitie van de Actieagenda Smart Industry is de creatie van ecosystemen (samenhangende netwerken van bedrijven en kennisinstellingen) met betrekking tot de kernprincipes van Smart Industry zoals automatisering en robotica (p. 11). Het Ministerie van EZ ondersteunt in dit kader zogenoemde Fieldlabs, waaronder Region of Smart Factories waar NHL Stenden in participeert. Aanvrager heeft beschreven dat studenten als onderdeel van de Ad Robotica gebruik zullen maken van een atelier, in de vorm van een fysieke werkomgeving, waarin studenten, docenten, bedrijfsbegeleiders en andere betrokkenen uit het werkveld samenwerken. De commissie is van mening dat de Ad Robotica om deze reden aansluit op de Actieagenda Smart Industry, temeer omdat het hier een Ad betreft die in duale vorm wordt aangeboden.

De commissie concludeert reeds op grond van de Actieagenda Smart Industry 2014 dat aanvrager heeft aangetoond dat de Ad Robotica aansluit op een maatschappelijke behoefte.

De commissie concludeert dat de aanvraag aansluit op een maatschappelijke en een arbeidsmarktbehoefte. De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium b

Vanaf 08/07/2019 is op de website van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van NHL Stenden om de hbo Ad Robotica in Emmen aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Zienswijzen zijn niet ingediend.

Aanvrager heeft een overzicht geleverd van verwante opleidingen. Aanvrager acht de Ad's Informatica, Software Development, ICT, Technische Informatica Werktuigbouwkunde, Constructeur Werktuigbouwkunde, Engineering, Elektrotechniek/Energietechniek, Elektrotechniek/Embedded Systems Engineering, Elektrotechniek, Systemspecialist Automotive en Maintenance and Mechanics verwant. Daarnaast acht aanvrager de toekomstige Ad's Internet of Things van de Hogeschool Rotterdam en Industriële Automatisering en Robotica van de Christelijke Hogeschool Windesheim verwant. Aanvrager acht tevens de Ad Industriële Automatisering van de Hogeschool Dirksen verwant. Deze Ad wordt zowel bekostigd als onbekostigd aangeboden. De commissie acht ook de Ad AD-ICT van Fontys (toekomstig) en de Ad Mechatronica van Avans verwant. De commissie merkt op dat op 06/06/2019 het Ministerie van OCW positief heeft besloten over het voornemen van Saxion Hogescholen om de Ad Engineering als bekostigde opleiding te verzorgen in Enschede en Deventer.

Aanvrager heeft een overzicht geleverd van de instroom in verwante bekostigde opleidingen. De instroom in de verwante onbekostigde Ad Industriële Automatisering van Hogeschool Dirksen is niet bekend. De commissie heeft bij de beoordeling van de aanvraag dan ook geen rekening kunnen houden met de belangen van deze opleiding. De instroom in het verwante bekostigde onderwijsaanbod is in de afgelopen jaren meer dan verdrievoudigd.

Opleiding	Instelling	'14-'15	'15-'16	'16-'17	'17-'18	'18-'19
Ad ICT (80132)	Hogeschool Zuyd (25JX)				110	92
Ad Informatica (80075)	Avans Hogeschool (07GR)				17	66
Ad Software Development (80130)	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU)				82	66
Ad Technische Informatica (80022)	Saxion Hogeschool (23AH)	5	0	0	0	0
Ad Werktuigbouwkunde (80019)	Saxion Hogeschool (23AH)	5	3	0		
	Fontys Hogescholen (30GB)				29	37
Ad Constructeur Werktuigbouwkunde (80076)	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (25KB)	5	7	12	6	12
Ad Engineering (80091)	Hogeschool Rotterdam (22OJ)	97	82	89	104	103
	Avans Hogeschool (07GR)					43
Ad Elektrotechniek (80017)	Fontys Hogescholen (30GB)				12	17
Ad Elektrotechniek/Energietechniek (80123)	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (25KB)			3	4	28
Ad Elektrotechniek/Embedded Systems Engineering (80124)	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (25KB)			3		6
Ad Maintenance & Mechanics (80079)	Hogeschool Rotterdam (22OJ)	34	23	32	44	19
Ad Systemspecialist Automotive (80077)	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (25KB)	3	3	3	3	2
	Hanzehogeschool Groningen (25BE)					6
Totaal		149	118	142	411	497

Bron: DUO, bewerking ABF

Aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding op grond van 6 ondertekende intentieverklaringen en een instroomonderzoek onder technische mbo-4 studenten en technische medewerkers met mbo-4 niveau van 16 bedrijven. Aanvrager verwacht dat in Emmen 20 studenten zullen instromen. De commissie acht deze prognose realistisch.

Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de voorgenomen hbo Associate degree Robotica wordt afgezet tegen de arbeidsmarktbehoefte die bij criterium aannemelijk gemaakt is, blijkt dat er vanuit de landelijke arbeidsmarkt gezien voldoende ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven.

Vestiging van de hbo Ad Robotica in Emmen heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod.

De commissie concludeert dat er voldoende ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de hbo Ad Robotica te realiseren. De aanvraag voldoet aan criterium b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek.

Advies aan de NVAO over de naam- en taalkeuze en Croho indeling

De commissie merkt op dat hierboven is geconstateerd dat de voorgenomen Ad Robotica sterke verwantschap vertoont met de Ad Industriële Automatisering & Robotica. Omwille van de transparantie van het opleidingsaanbod adviseert de commissie om de naam van de voorgenomen opleiding aan te laten sluiten bij deze reeds geregistreerde opleidingsnaam.

Bovendien heeft de commissie geconstateerd dat aanvrager de Ad Robotica in het Croho onderdeel Techniek wil indelen. Dit voorstel sluit aan op de indeling van verwante bestaande opleidingen.

De NVAO ontvangt dit advies, zodat zij dit kan opnemen in het informatiedossier voor het panel ten behoeve van de toets nieuwe opleiding.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann
Voorzitter CDHO

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding of nevenvestiging

Aan de hand van de in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4 van deze Regeling alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a en b.

Criterion a

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding of nevenvestiging, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte. De arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de opleiding moet dus **altijd** onderbouwd worden. Daarnaast kan de aanvrager er ook voor kiezen om een maatschappelijke en/of wetenschappelijke behoefte aan de opleiding te beschrijven.

Criterion b

Volgens criterium b dient het instellingsbestuur aan te tonen dat in de behoefte die bij criterium a is aangetoond niet door het bestaande opleidingsaanbod wordt voorzien. Hierbij wordt de nieuwe opleiding en de verwachte instroom in de opleiding gerelateerd aan het bestaande verwante opleidingsaanbod. Het instellingsbestuur beschrijft de instroom in het verwante aanbod en de verwachte instroom in de nieuwe opleiding. Aan de hand van die elementen wordt de vraag beantwoord of er ruimte is voor uitbreiding van het opleidingsaanbod met de aangevraagde opleiding.

Advies aan de NVAO over naam- en taalkeuze en Croho onderdeel

In de Toelichting op de Regeling is aangegeven dat de CDHO ook een rol heeft bij de beoordeling van de voorgestelde naam en voertaal van de opleiding en bij de voorgestelde positionering in het Croho.

Wat betreft de opleidingsnaam: de CDHO kijkt of de voorgestelde naam van de opleiding passend is, gelet op de namen van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen dezelfde naam krijgen, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. In het Croho kan ook een internationale (Engelse) naam worden geregistreerd. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de naamkeuze gerechtvaardigd is gelet op de inhoud van de opleiding en de namen van vergelijkbare opleidingen (artikel 5.7, vierde lid, onderdeel a, van de WHW).

Wat betreft de taalkeuze: het uitgangspunt in de wet is dat een opleiding in het Nederlands wordt aangeboden. De arbeidsmarktbehoefte kan een reden zijn om een opleiding in een andere taal aan te bieden. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst de motivering van de taalkeuze bij Standaard 2 in het Accreditatiekader.

Wat betreft de positie in het Croho: de CDHO kijkt of de voorgestelde indeling in het Croho passend is, gelet op de indeling van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen in hetzelfde Croho onderdeel worden geregistreerd, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de voorgestelde indeling in het Croho aansluit bij de ordening van verwante opleidingen.